

Lesarabrøv

Oplæg om Bahá'í Troens forhold til kristendommen

Kære læser,
Jeg opholdte mig fra d. 13. til d. 31. august på Færøerne med det formål at møde det lokale Bahá'í samfund. Det var også mit ønske at klargøre Bahá'í Troens forhold til kristendommen, da jeg blev opmærksom på at dette havde været et kontroversielt emne i de færøske aviser. Det er med henblik på denne kontrovers, at jeg her tilbyder min kommentar på dette vigtige emne, som fortjener klargørelse.

De fleste spørgsmål i denne forbindelse relaterer til Bahá'í'ens erklæring, at han er Jesu genkomst. Bahá'u'lláh, i Hans appel til de kristne, skriver:

"Sig, O tilhængere af Sønnen! Har I afskåret jer selv fra Mig på grund af Mit Navn? Hvorfor overvejer I ej i jeres hjerter? Dag og nat har I kaldt på jeres Herre, den Almægtige, men da Han kom fra evigheds himmel i Hans store herlighed, vendte I jer fra Ham og forblev nedsænket i jeres ligegyldighed."

Denne erklæring har været problematisk for mange kristne eftersom at Bahá'u'lláh ikke lever op til deres forventninger om Jesu genkomst. Blandt disse forventninger er blandt andet måden, konsekvenserne og tidspunktet af Hans komme. Lad os dog første undersøge Jesu første komme og se hvordan han opfyldte de jødiske forventninger, som var baseret på det Gamle Testaments inspirerede skrifter.

Generelt forventede man, at Messias ville være af Davids hus og sidde på Hans trone. Han ville kaste de romerske lænker af Israel og erobre østen og vesten. Jesus var ifølge både Matthæus og Lukas "en Davids søn", hvilket vil sige at han havde formelt rettigheder til tronen, men i Jesu egne ord finder vi ikke nogen interesse i denne fysiske herkomst. Det er faktisk tvivlsomt hvorvidt Hans messianske erklæringer var alment kendte. Vi ser flere steder i evangelierne at Jesus formåner én som har erkendt Hans stæde til at holde denne fortroligt (Mt 16:20 Mr 3:12). Desuden trodsede Han den betydning, som jøderne lagde på Davids herkomst ved at citere og fortolke Salme 110 som en reference til Messias (Mt 22:44). Hvad angik at sidde på Davids trone og erobringen af østen og vesten, etableringen af Guds rige på jorden, så Jesus ikke ud til at fylde de sko, som Messias skulle fylde som krigsherre.

På grund af denne forventning, om en øjensynlig erobring af østen og vesten og militær etablering af Guds rige, spurgte farisæerne en gang hvorfor de ikke kunne se denne etablering, som Johannes Døberen åbent havde erklæret ville komme (Mt 3:2) og Jesus havde påstået var kommet (Lk 11:20). Til dette svarede Jesus ikke, at Guds rige ikke var kommet endnu, eller at det ville komme senere som de forventede, nej, Han nægtede, at det ville komme som de forventede: "Guds rige kommer ikke således, at man udvortes kan iagttage det. Ej heller vil man kunne sige: 'Se, her!' eller: 'Se, dér er det!' thi se, Guds rige er inden i jer." (Lk 17:20,1).

Jødernes forståelse blev deres undskyldning for Jesu korsfæstelse (for hvis Han var Messias var Han romernes fjende). Jesus forklarede Guds riges natur ved sin afbørg af Pontius Pilatus: "Mit rige er ikke af denne verden. Havde mit rige været af denne verden, så havde mine tjenere kæmpet for, at jeg ikke skulle overgives til jøderne; men nu er mit rige ikke af denne verden." (Jn 18:36).

En anden ting, som Jøderne forventede var Elias' tilbagekomst (Mr 9:11); han skulle komme på sin "ildvogn og ild heste" (2 Kg 2:11) på "Herrens store og frygtelige dag" (Mt 4:6). Igen nægtede Jesus ikke, at Elias skulle komme før Messias, blot at denne skulle fortolkes således som Farisæerne og de skriftkloge gjorde det. Dette er ikke blot bemærkelsesværdigt fordi at han identificerer Johannes Døberen med Elias (Mt 11:14), men det at han således har givet nøglen til forståelsen af sin egen genkomst. Enten må vi tro, at Jesus var i strid med Guds Ord eller også må vi indse, at genkomst har en symbolisk fortolkning.

"O Kristendommens konger! Har I ikke hørt, at Jesus, Guds Ånd, udtalte, 'Jeg forlader jer, og kommer igen til jer'? Hvorfor forsmøgte I så, da Han kom igen til jer i himlens skyer, at drage jer nær Ham, så at I kunne kusse Hans ansigt, og være blandt dem der opnår Hans tilstedeværelse?" (Bahá'u'lláh).

Der er andre ting, som jøderne forbandt med Davids uødelige rige, nemlig genopstandelsen af de døde. Dette gjaldt dog kun farisæerne og deres tilhængere. Selv om Jesus aldrig blev udfordret på dette område gjorde Han det klart, at Han havde bragt den lovede genopstandelse. Derfor sagde

Jesus: "Sandelig, sandelig siger jeg eder: den, som hører mit ord og tror ham, som sendte mig, han har evigt liv og kommer ikke for dommen, men er gået over fra døden til livet. Sandelig, sandelig siger jeg eder: den time kommer, ja, er nu, da de døde skal høre Guds Sønns røst, og de, som hører den, skal leve." (Jn 5:24,5). Det bør være klart for alle, at Jesus her allegoriserer den ventede genopstandelse og får den til at handle om "den time", hvor Hans tilhængere nu stod.

Før Lazarus' genopstandelse ser vi, at Marta, da hun møder Jesus, siger: "Jeg ved, at han [Lazarus] skal opstå i opstandelsen på den yderste dag." Til denne gengse forståelse af genopstandelsen svarede Jesus: "Jeg er opstandelsen og livet; den, som tror på mig, skal leve om han end dør." Bemærk her, at Jesus bruger nutid, for han beskriver her ikke en fremtidig gerning eller mirakel, men beskriver noget af Sin natur. Jesus fortsætter og siger: "Og enhver, som lever og tror på mig, skal i al evighed ikke dø." (Jn 11:24-6). Hvis vi blot overvejer disse vers bemærker vi, at en bogstavelig fortolkning ikke kan passe, eftersom at mange der troede på Jesus, så som Lazarus, ikke er blandt os den dag i dag. Lad os derfor konkludere at "opstandelsen på den yderste dag" blev fortolket af Jesus som en åndelig vækning, som Hans komme forårsagede.

"Lovpriset være Dit navn, O Herre min Gud! Jeg beder Dig ved Dit Navn, hvorved Timen kom, og genopstandelsen blev til, og frygt og bæven greb alle der er i himmelen og alle som er på jorden, at lade regne ned fra himmelen af Din nåde og fra Dine barmhjertigheds skyer, det som vil glæde Dine tjeneres hjerter, som har vendt sig mod Dig og hjulpet Din Sag." (Bahá'u'lláh).

Hvorfor, må man spørge sig selv, venter mange kristne så på den samme bogstavelige opfyldelse af Skrifterne, hvorfor lader de samme forestillinger, som forhindrede Jøderne i at nå frelse, endnu en gang at afskære den Guddommelige Læge fra at behandle menneshedens svagelig krop?

De fleste er vel bekendte med Adventisterne, som i 1840'erne begyndte at advare folk, at Jesus genkomst var nær. Dette gjorde de på grund af William Miller's beregninger, baseret på profeten Daniels løfte om de 2300 dage og nætter (som er antal af år i mellem ord-

ren til Jerusalems genopbyggelse og året 1844). Året 1844 kom og gik, adventisterne holdt øjnene rettet mod himlen, men de så intet, der mindede om hvad de forventede, året blev kendt som "skuffelsens år". Hvad adventisterne ikke vidste var, at i østen, i 1844 i Persien, havde én ved navnet Báb rejst sig for at erklære, at Han var den ventede på. Da Han blev forført af myndighederne og blev spurgt hvem Han var og hvad Hans budskab var, svarede Han: "Jeg er, Jeg er, Jeg er den Lovede! Jeg er den hvis navn I har i et tusinde år påkaldt, ved hvis omtale I har rejst jer, hvis komme I har længtes efter at vidne, og timen af hvis åbenbaring I har bøn-faldt Gud om at fremskynde. Sandelig siger Jeg, det påhviler østen og vestens folk at lyde Mit ord og at aflægge troskabsæd til min person."

I 1850 blev den unge Báb henrettet. Dog efterlod Báb sine tilhængere, hvor af ikke færre end 20.000 blev martyrer, med et løfte om én der skulle komme efter Ham, ligesom Johannes Døberen havde lovet Jesu komme. Om Han, som Gud skulle lade Manifestere, sagde Han: "Af alle Mine hyldester til Ham, der kommer efter Mig, er den største dette: Min skriftlige tilståelse, at ingen af Mine ord kan passende beskrive Ham, ej heller kan nogle af mine udsagn om Ham i Min bog, Bayan'en, retfærdigt omtale Hans Sag."

Derfor samlede Báb's tilhængere sig omkring Bahá'u'lláh (1817 - 1892), som var i eksil i Bagdad. Bahá'u'lláh var meget vel lidt i Bagdad og blev besøgt af høj og lav, men dette vakte nidkærhed blandt præsteskabet, som appellerede til de statslige magter for at få Ham forflyttet. Borgmesteren, som beundrede Bahá'u'lláh meget, ignorerede de to første breve fra Sultanen, der beordrede ham at sende Bahá'u'lláh til Konstantinopel, hovedstaden for det Ottomanske rige. Ved det tredje måtte han dog lyde Sultans ordre og underrettede Bahá'u'lláh om Sultans brev. Bahá'u'lláh rejste igennem snefyldte bjerge og nåede frem til Konstantinopel blot for at endnu en gang at blive landsforvist til Adrianopel. Her levede han igen under umenneskelige tilstande, men på trods af dette skrev Han frygtløst til kongerne i Europa, Paven, Sultanen og Shahan. Til den tyske kejser, William I, skrev Han: "Husker du han, (Napo-

leon III) hvis magt overgik din magt, og hvis stæde overgik dit stæde? Hvor er han? Hvad er der blevet af de ting, som han ejede? Vær advaret, og vær ikke blandt dem der sover dybt. Det var ham der henkastede Guds Brev, da vi lod ham vide hvad de tyranniske herskare havde ladet Os lide. Derfor besatte vanære ham fra alle sider, og han faldt i støvet med stort tab." ... "O Rhinens bredder! Vi har set dig badet i blod, fordi gengældens sværd blev trukket imod dig; og du skal have endnu en omgang. Og Vi har hørt Berlins klage, selv om hun i dag er i mærkværdig herlighed."

Efter Adrianopel blev Bahá'u'lláh landsforvist til

Akka i Palæstina. Det var her at den engelske orientalist Edward Granville Browne mødte Bahá'u'lláh: "Jeg vil aldrig glemme det ansigt, der mødte mit blik, men jeg kan ikke beskrive det. Disse gennemtrængende øjne syntes at kunne læse i min sjæls tanker; kraft og autoritet hvilede om den store pande... Det var ikke nødvendigt at forhøre sig om, i hvis nærværelse jeg befandt mig, da jeg bøjede mig for ham, som modtager en hengivelse og kærlighed, som konger må misunde ham og kejser forgæves sukke efter".

Med venlig hilsen
Daniel Grolin, Odense

Frøði, føroyskt vísindaligt tíðarrit

Nú verður aftur høvi at kaga inn í ein heim, sum er á tremur við viðkomandi og áhugaverdari nýggjari vitan um vísund í Føroyum. Blaðið ber fram vísindaligar greinar um Føroyar til føroyingar. Litfagra tíðarritið Frøði er nú aftur at fáa kring landið og kostnaðurin er 48 kr.

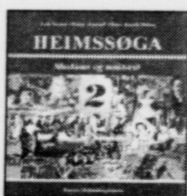
Hvat meta serfrøðingar um, hvussu dalking av havinum kann ávirka føroysk børn? Hvussu roynast okkara stovnsrøktarabóð í fiskivinnuni. Doyr allur fiskur,

sum verður sílaður út ígjøgnum tropssar; Hvat siga søguligu keldurnar um Ólav kong og tíðarfestingina av Ólav-søku okkara? Hvussu kunnu varðveitt staðarnavn siga frá elstu búsetingarsøguni? Hvussu vænta jarðfrøðingar at raka við olju í føroysku undirgrundini.

Serløn fólk fara at lýsa hesi og nógv onnur evni í almennum vísindaligum greinum um nýggja føroyska granskning á eyskildum máli. Frøði fer at koma út tveir ferðir um árið og verður givið út av Føroya Fróðskaparfelag í samstarvi við føroyskar granskingsstovnar.

Steðgur hevur verið í blaðútgávu síðan 1994, men vón er fyri, at útgávan hesu ferð fer at finna eina varandi legu.

Heimssøga 2

Føroya Skúlabóka-grunnur hevur givið út »Heimssøga 2« eftir Asle Sveen, Svein Aastad og Hans Jacob Debes. Heri Jacobsen hevur týtt og tillagað norska tekstin, Dagbjartur Debes hevur skrivað myndatekstin og gjørt spurningar og uppgávur til føroyska partin av bókini, og Martin Joensen hevur gjørt kápumyndina.

»Heimssøga 2« hevur

undirheitið Maskinur og maktstrið og víðger tíðarskeiðið frá 1800-1939.

Hetta er onnur bók í røðini »Heimssøga« ætlað fólkaskúlanum. »Heimssøga 1« kom út í fjør og víðger tíðarskeiðið frá elstu tíðum til ídnaðarkollveltingina. Í »Heimssøgu 2« eru nógv myndir, bæði litmyndir og svart/hvítar myndir. Har eru fotomyndir, avmyndaðir málningar og teikningar. Nóg kort eru eisini í bókini.

»Heimssøga 2« er ætlað søguundirvísingini í framhaldsdeild fólkaskúlan.

Hestprent hevur staðið fyri repro, umbróting og prentumsting.

Bókin er 167 blaðsíður og kostar 160 kr.